www.aminnews.ir
aminnewspaper1376
روزنامه سراسری و کثیرالانتشار صبح ایران
قیمت ۱۰۰۰۰ تومان
aminnewsagency
amine.mardom@yahoo.com

بنزین؛ بحران اقتصادی یا بمب سیاسی؟

امین مردم

PDF Compressor Free Version

هر وقتی که ضرورت داشته باشد، ترمز افراطی‌ها کشیده شود

یکشنبه ۲۵ مرداد ۱۴۰۵ / ۳ ربیع الاول ۱۴۴۸ هـ. ق / 16 August 2026 / شماره ۷۲۸۸ / سال بیست و نهم

باید همه مردم را ببینیم

دکتر مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور، طی نشستی با دبیران کل احزاب و فعالان سیاسی، ضمن شنیدن دغدغه‌ها و پرسش‌های آنان، به سوالات مطرح‌شده پاسخ داد

یادداشت

اصلاحات اداری با شکستن انحصار

نسیبه پیرایش

نشست هفته گذشته رئیس جمهور با احزاب و فعالان سیاسی، بار دیگر چند لایه از مناقشات حکمرانی در ایران را آشکار کرد.

در این نشست ۲۱ دبیر کل و فعال سیاسی به حکم قرعه فرصت پیدا کردند دیدگاه های خود را مطرح کنند. فصل مشترک مباحث مطرح شده از سوی سران احزاب کشور تاکید بر حفظ وحدت و انسجام ملی و حل مشکلات معیشتی مردم و حمایت از مذاکرات و تفاهم‌نامه‌ای بود که تقریبا همه نسبت به آن دیدگاه مثبتی داشتند.

اما آنچه مورد توجه برخی رسانه‌ها قرار گرفت، حمایت و دفاع رئیس‌جمهور از نیروهای مسلح و به ویژه سپاه بود. او گفت: «اگر سپاه نبود ما هیچ چیز نداشتیم. اگر چیزی از جمهوری اسلامی باقی مانده از ارتش و سپاه است. اکثر فرماندهان نظامی شهید یک زندگی ساده، مختصر و عادی داشتند.»

با این حال برجسته‌ترین بخش سخنان پزشکیان را باید در جایی دیگر جستجو کرد. آنجا که از حذف بروکراسی و دیوان‌سالاری دست‌وپاگیر و فراهم کردن زمینه مشارکت مردم، احزاب، جریان‌ها و گروه‌های اجتماعی از رویکردهای راهبردی دولت در حوزه حکمرانی سخن گفت. او اظهار داشت: «هرکس می‌تواند در حل یک مسئله کمک کند، بیاید و اعلام کند که می‌تواند مشکل یک شهر، محله یا روستا را حل کند و ما برای این کار به او اختیارات لازم را خواهیم داد. ما تلاش کرده‌ایم بروکراسی‌های زائد را حذف کنیم و اختیارات را به استانداران واگذار کنیم و از استانداران نیز خواسته‌ایم اختیارات لازم را به فرمانداران واگذار کنند.»

این بخش از سخنان پزشکیان اگر جدی گرفته شود صرفا یک وعده مدیریتی نیست، بلکه اعترافی ضمنی به فرسودگی ساز و کار متمرکز اداره کشور است. دولتی که از چابک‌سازی و تفویض اختیار حرف می زند، در واقع می‌پذیرد که ساختار موجود نه تنها کند بلکه در بسیاری موارد مانع حل مسئله است.

بوروکراسی در ایران فقط مجموعه ای از تشریفات اداری نیست بلکه بخشی از معماری قدرت است. این ساختار، با تولید مجوز، امضا، سلسله مراتب و مسیرهای طولانی تصمیم‌گیری، فقط کار را سخت نمی‌کند، بلکه تعیین می‌کند چه کسی حق دارد تصمیم بگیرد، چه کسی باید منتظر بماند و چه کسی اصلاً به در بسته برسد. به بیان روشن‌تر، بوروکراسی در چنین وضعی فقط ابزار نظم نیست؛ ابزار کنترل هم هست.

هر چند در نظریه وبر، بوروکراسی قرار بود عقلانیت را به اداره امور بیاورد اما در تجربه ایرانی، به شبکه ای از کنترل، انحصار و تعویق تبدیل شده است. بوروکراسی‌های پیچیده معمولا به نفع واسطه‌ها، تصمیم گیرندگان مرکزی و رانت‌خواران کار می کند نه به نفع شهروندان. پس کند بودن گاهی عمدی نیست اما کار کردش کنترل است.

مهم ترین چالش این رویکرد نه صرفا طراحی ساز و کارهای اداری بلکه رویارویی با شبکه ای از همین انحصارطلبان و رانت خواران خواهد بود. هر تلاشی برای کاهش تشریفات، شفاف‌سازی تصمیم‌گیری و واگذاری اختیار، مستقیماً منافع گروه‌هایی را تهدید می‌کند که از ابهام و تمرکز سود می‌برند. بنابراین، دعوا فقط بر سر «کم کردن کاغذبازی» نیست؛ بر سر شکستن انحصاری است که سال‌ها در لایه‌های اداری و سیاسی رسوب کرده است.

از این منظر واگذاری اختیار به استانداران و فرمانداران بیش از آنکه یک اصلاح مدیریتی باشد، تلاشی برای شکستن همین انحصار است. اما سوال کلیدی این است که آیا این واگذاری تنها در سطح جغرافیایی رخ می‌دهد یا در بطن منطق حکمرانی؛ چه بسا اگر روح بوروکراتیک همچنان بر تصمیم‌گیری‌ها حاکم باشد ما صرفا مرکز کنترل را به جای حذف، جابه جا کرده باشیم.

رزمندگان اسلام مسلح ترین ارتش تاریخ جهان را به زانو در آوردند

فرمانده کل سپاه همزمان با فرارسیدن ماه ربیع در دلنوشته‌ای خطاب به رزمندگان اسلام، با تقدیر از ٦ ماه جهاد تاکید کرد: شما با توکل به خدای متعال و رزم پیروزمندانه در شرایط بسیار سخت گرمای سوزان و شرجی سنگین جزایر و سواحل جنوب و سرمای ارتفاعات مرزی سر بفلک کشیده شمال و عملیات موفق آفندی و پدافندی زیر آتش سنگین، مسلح ترین ارتش تاریخ جهان را به زانو در آوردید.

دلنوشته سرلشکر احمد وحیدی فرمانده کل سپاه پاسداران خطاب به رزمندگان اسلام به شرح زیر است:

رزمندگان شجاع و عزتمند ایران اسلامی

پاسداران غیور، ارتشیان دلیر، انتظامیان سخت کوش وبسیجیان و عشایر دریادل و سربازان گمنام امام زمان؛

قلم و زبان از بیان منزلت و تقدیر مجاهدت های درخشان شما عاجز است که خدا خود رزمندگان اسلام را بر دیگران فضیلت بخشیده و اینگونه محبتش را در قرآن آشکار ساخته می فرماید:ان الله یحب الذین یقاتلون فی سبیله صفا کانهم بنیان مرصوص

شکوه و عظمتی که با شش ماه جهاد بی نظیر خود در مقابل خونخوارترین دشمنان بشریت به نمایش گذاشتید چشم جهانیان را خیره وامید به غلبه نهایی بر سلطه گران را در دلهای مستضعان زنده کرده است.

شما با توکل به خدای متعال و رزم پیروزمندانه در شرایط بسیار سخت گرمای سوزان و شرجی سنگین جزایر و سواحل جنوب و سرمای ارتفاعات مرزی سر بفلک کشیده شمال و عملیات موفق آفندی و پدافندی زیر آتش سنگین، مسلح ترین ارتش تاریخ جهان را به زانو در آوردید.

شما با توسل به اهل بیت علیهم السلام وآفرینش زیباترین جلوه های ایثار حماسه های درخشان ۸ سال دفاع مقدس را در صورتهایی نو تکرار و خاطره نبردهای تاریخی بدر و خیبر در رکاب پیامبر اعظم را زنده کردید.

شما که با مدیریت مبتکرانه صحنه نبرد تحت فرماندهی حکیمانه حضرت آیت الله سید مجتبی خامنه ای دام ظله باعنایت پروردگار دروازه های قیام را برروی مستضعفان جهان گشودید و با تحمیل اراده خود بر دشمن ثابت کردید که میتوان اسلام را بر جهان حاکم کرد.

به یمن تفضلات خداوند به ملت بپاخاسته که حتی یکروز صحنه را خالی نکردند و با دعای خیرحضرت ولی عصر علیه السلام، انشالله بزودی با پایان دادن به دردها و رنجهای مردم مظلوم ومقاوم منطقه بویژه فلسطین و لبنان عزیز، جهان برای طلوع خورشید عظمای ولایت از همیشه آماده تر خواهد شد.

فرصت را غنیمت شمرده، حلول ماه مبارک ربیع المولود را به شما و خانواده‌های فداکاری که چنین شیرمردانی را در دامان خود پروریده و به میدان فرستاده اند تبریک عرض می کنم و بالاترین پاداش الهی را برای شما طلب می کنم و از همه شما که مقربان درگاه الهی و محبوب حضرت حق هستید التماس دعا دارم.

جزئیات تغییر ساعت کاری ادارات دولتی از ۱۵ شهریور

معاون سرمایه انسانی سازمان اداری و استخدامی کشور از تغییر ساعت کاری ادارات بعد از نیمه شهریور خبر داد.

ذبیح‌الله سلمانی، معاون سرمایه انسانی سازمان اداری و استخدامی کشور، در نشست خبری اظهار داشت: ساعت کاری ادارات بر اساس نیاز دستگاه اجرایی ذی‌ربط به ما اعلام و از سوی سازمان اداری و استخدامی مجوز مربوطه داده می‌شود.

وی افزود: بر اساس اعلام وزارت نیرو تا ۱۵ شهریور امسال ساعت کاری ادارات از ۷ صبح تا ۱۳ بعدازظهر تعیین شده است و بعد از آن در صورت درخواست دستگاه‌ها، تغییر ساعت اعمال خواهد شد.

معاون سازمان اداری و استخدامی درباره تبدیل وضعیت نیروهای شرکتی اظهار کرد: طرح ساماندهی کارکنان دولت از سال ۱۳۹۹ در مجلس کلید خورد و سال ۱۴۰۱ به تصویب رسید ایرادات شورای نگهبان به مجلس رفت و در نهایت سال ۱۴۰۲ مصوبه نهایی را از مجلس گرفت اما هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلت نظام ایراداتی از جمله بالا بودن بار مالی برای دولت، به آن گرفت و در نهایت کنار گذاشته شد.

وی افزود: یکی از دغدغه‌های اصلی نیروهای شرکتی این بود که به موقع در سر ماه حقوق‌ها پرداخت نمی‌شود و شرکت واسطه با استفاده از این تأخیر، برای خود گردش مالی ایجاد می‌کند همچنین شرکت واسطه برای ۳۰ روز یا ۳۱ روز بیمه واریز نمی‌کرد و کمتر واریزی داشت همچنین مزایا و پاداش شرکتی‌ها کمتر از رسمی‌ها بود.

معاون سازمان اداری و استخدامی کشور گفت: بر اساس قانون تنها ۱۰ درصد نیروها امکان تبدیل وضعیت دارند اما بیشتر دستگاه‌ها بالای ۱۰ درصد نیروی کارمعین داشتند و امکان تبدیل وضعیت شرکتی‌ها به کارمعین نبود مانع دیگر جدول ۲۲ ذیل ماده ۱۰۴ و ماده ۱۰۷ قانون برنامه برنامه هفتم بود که مکلف به کاهش ۱۵ درصد نیروها و ساختار دولت هستیم لذا تبدیل وضعیت ۷۰۰ هزار نفر شرکتی به کارمعین با قانون برنامه هفتم مغایر بود.

سلمانی با تاکید بر اینکه تبدیل وضعیت نیروهای شرکتی مستلزم اصلاح و تصویب قانون بود و به همین دلیل رفع دغدغه نیروهای شرکتی شامل پرداخت حقوق و بیمه در اولویت قرار گرفت، اظهار داشت: طبق موصبه دولت مقرر شده برای نیروهای شرکتی تا سقف ٤ امتیاز سابقه در آزمون‌های استخدامی لحاظ شود تا از این مسیر نیز بخشی از دغدغه‌های آنان برطرف شود.

در نقد شریعتی

*عاطفه پیرایش،
دانشجوی دکتری فلسفه

این نکته جدا جالب است که فعالان سیاسی در ایران تصمیم گرفته اند یاد و خاطره ی دکتر شریعتی را در میانه ی جنگ و نزاع های داخلی زنده کنند به سان گونه ای تبارشناسی فوکویی که نشان می دهد تفکری که روزگاری دانشگاه های ایران را در نوردید و نسلی از روشنفکران را پرورش داد که امروز بیشترین تاثیرگذاری را بر سیاست و فرهنگ ایران دارند، منشایی ناصحیح و شاید مبتذل دارد و به همین دلیل، جامعه ی ایران هر چند گذر از آن را دشوار می داند، باید سرانجام بپذیرد که آن اندیشه ی مترقی، حاصل جهلی بوده که روزگاری ما را به ستایش واداشت و امروز باعث شده احساس کنیم نارو خورده ایم.

تبارشناسی با نقد صرف متفاوت است و بر این فرض مبتنی است که این روابط قدرت است که اندیشه را شکل می دهد. مطابق این رویکرد، چنین نیست که ایده های شریعتی حاصل تلاش تفکر آزاد از قیود سنتی جامعه برای یافتن حقیقت باشد بلکه حاصل بازی قدرت میان رقیبان سیاسی در ایران پیش و پس از انقلاب تا به امروز است.

این رویکردی است که خود شریعتی برای نخستین بار از فرانسه به ایران آورد.

در مقابل، برخی از اهالی اندیشه و فرهنگ در ایران نیز آماده نیستند بپذیرند که شریعتی هم انسانی بود که گاهی در فهم مطالب اشتباه می کرد و چیزهایی را که به نحو بنیادین با یکدیگر متفاوت هستند، به هم ربط می داد یا در موضع گیری سیاسی، احساسی و هیجانی عمل می کرد. این دسته، شریعتی را بتی می دانند غیرقابل نقد و با او چنان رفتار می کنند که او با برخی شخصیت های تاریخی مانند امام علی (ع) رفتار کرد.

شریعتی راهی گشود تا زنان انقلابی در ایران برای اولین بار با برخی نظریات فمنیستی آشنا شوند بدون آنکه احساس کنند تعارضی میان فمنیسم و اسلام وجود دارد. در همین راستا، تلاش کرد چهره ای جدید از حضرت فاطمه (ع) بسازد که در بسیای از موارد با این شخصیت تاریخی هیچ تطابقی ندارد.

همچنین او یکی از کسانی است که به جامعه ی ایران نشان داد می توان چپی بود و از آرمان خلق دفاع کرد و در عین حال، فراز "دین افیون توده هاست" را چنان تفسیر کرد که آسیبی به اسلام نزند.

حال چپ ها با اسلام گرایان به مشکل بر خورده اند و بر این باورند که این دسته فهم درستی از مارکسیسم ندارند و آن را به انحراف کشانده اند و اسلام گرایان از دست تفسیرهای آزاد از اسلام شاکی هستند و تلاش می کنند بار دیگر ریشه های سنتی اسلام را از پس رویکرد تجدد گرایانه به آن بازیابند.

اما واقعیت این است که هیچ کدام از این دو رویکرد، اگر کسانی مانند دکتر شریعتی به کمک نمی شتافتند تا امروز دوام نمی آورد. اندیشه سنتی نیاز به بازسازی داشت تا با نیازهای مدرن ایرانیان همگام شود و مارکسیسم نیاز داشت با مقبولات ایرانیان پیوند بخورد تا مورد پذیرش عموم قرار گیرد.

در این میان، برخی با هر دوی این رویکردها مخالف هستند و از شریعتی بیش از هر کس دیگر نفرت دارند اما اینکه او را یگانه منشا پیوند میان آرای متضاد در تفکر ایرانی بدانیم، زیاده روی است.

متفکران و اندیشمندان بسیاری در تاریخ معاصر ایران کوشیده اند دردها و خواسته های جامعه ما را دریابند و و راهی برای تغییر بیابند و شریعتی هم صرفا یکی از آنها بود.